Розв'язування задачі про оцінювання ризику банкрутства підприємства на основі апарату нечітких множин

1. Модель ризику банкрутства корпорації

Нехай ϵ математична модель ризику банкрутства підприємства, далі іменована BR-моделлю (BRM – Bankruptcy Risk Model):

$$BRM = \langle G, L, \Phi \rangle, \tag{1}$$

де G — деревоподібна ієрархія факторів банкрутства, L — набір якісних оцінок рівнів кожного фактора в ієрархії, Φ — система відношень переваги одних факторів над іншим для одного рівня ієрархії факторів, при цьому:

 $L = \{Дуже Низький рівень (ДН), Низький рівень (Н), Середній рівень (С), Високий рівень (В), Дуже Високий рівень (ДВ)<math>\}$, (2)

$$\Phi = \{ F_i(\varphi) F_i | \varphi \in (\rangle, \approx) \}, \tag{3}$$

де } – відношення переваги, ≈ – відношення рівнозначності факторів.

У свою чергу, деревоподібна ієрархія G може бути описана орієнтованим графом без циклів, петель, горизонтальних ребер у межах одного рівня ранжирування, що містить одну кореневу вершину:

$$G = \langle \{F_i\}, \{V_{ii}\} \rangle,$$
 (4)

де $\{F_i\}$ – множина вершин факторів, $\{V_{ij}\}$ – множина дуг, F_0 – коренева вершина, що відповідає ризик-фактору підприємства в цілому. При цьому в деревоподібному графі дуги розташовані так: початку дуги відповідає вершина нижнього рівня ієрархії (рангу), а кінцю дуги – вершина рангу, на одиницю меншого.

Приклад деревовидної ієрархії G, що відповідає структурі виду (4), подано на рис. 1.

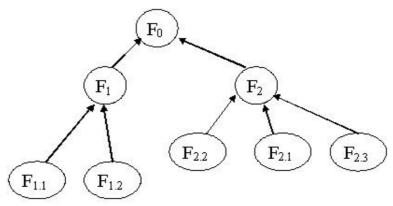

Рис. 1. Деревовидна ієрархія F

Наведемо приклад ієрархії, що характеризує діяльність підприємства і відповідає рис. 1:

 $G = \{F0 - \text{корпорація в цілому}; F1 - \text{внутрішня економіка}; F2 - фінанси;$

F1.1 – рівень продуктивності праці;

F1.2 – рівень зношеності необоротних активів;

F2.1 – рівень фінансової автономії;

F2.2 – рівень ліквідності;

F2.3 – рівень прибутковості та рентабельності};

{зв'язок вершин у графі відображається нумерацією вершин, відповідно до займаних вершинами рівнів ієрархії}>.

Необхідно ще накласти на цю ієрархію систему відношень переваг Φ (рис. 2)

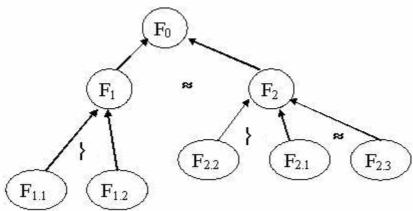

Рис. 2. Ієрархія F з накладеною на неї системою Ф

Рисунку 2 відповідає така система відношень перваг Ф:

$$\Phi = \{F_1 \approx F_2; F_{1,1} \} F_{1,2}; F_{2,2} \} F_{2,1} \approx F_{2,3} \}.$$
 (5)

2. Метод оцінювання ризику банкрутства підприємства

Щоб зробити оцінювання ризику банкрутства підприємства кількісно і якісно, необхідно провести агрегування даних, зібраних у рамках деревовидної ієрархії, при цьому агрегування відбувається за напрямом дуг графа ієрархії.

Сформуємо лінгвістичну змінну «**Рівень фактора**» з терм-множиною значень L виду (2). Тоді в якості сімейства функцій належності може виступати стандартний п'ятирівневий 01-класифікатор, де функції належності – трапецієвидні нечіткі числа (рис. 3):

ДН:

$$\mu_1(x) = \begin{cases} 1, & 0 \le x < 0.15 \\ 10(0.25 - x), & 0.15 \le x < 0.25, \\ 0, & 0.25 \le x \le 1 \end{cases}$$
 (6)

H:

$$\mu_{2}(x) = \begin{cases} 0, 0 \le x < 0.15 \\ 10(x - 0.25), 0.15 \le x < 0.25 \\ 1, 0.25 \le x < 0.35 \\ 10(0.45 - x), 0.35 \le x < 0.45 \end{cases},$$

$$0, 0.45 \le x < 1$$

$$(7)$$

C:

$$\mu_{3}(x) = \begin{cases} 0, 0 \le x < 0.35 \\ 10(x - 0.35), 0.35 \le x < 0.45 \\ 1, 0.45 \le x < 0.55 \\ 10(0.65 - x), 0.55 \le x < 0.65 \end{cases}, \tag{8}$$

$$0, 0.65 \le x <= 1$$

B:

$$\mu_4(x) = \begin{cases} 0, 0 \le x < 0.55 \\ 10(x - 0.55), 0.55 \le x < 0.65 \\ 1, 0.65 \le x < 0.75 \\ 10(0.85 - x), 0.75 \le x < 0.85 \end{cases}, \tag{9}$$

$$0, 0.85 \le x <= 1$$

ДВ:

$$\mu_5(x) = \begin{cases} 0, & 0 \le x < 0.75 \\ 10(x - 0.75), & 0.75 \le x < 0.85 \\ 1, & 0.85 \le x \le 1 \end{cases}$$
 (10)

У співвідношеннях (6) - (10) змінна x належить відрізку [0,1].

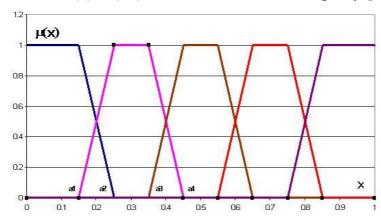

Рис. 3. Система трапецієвидні функцій належності на 01-носії

Стандартний класифікатор здійснює проекцію нечіткого лінгвістичного опису на 01-носій, при цьому робить це несуперечливим способом, симетрично розташовуючи вузли класифікації (0.1, 0.3, 0.5, 0.7, 0.9). У цих вузлах значення відповідної функції належності дорівнює одиниці, а всіх інших функцій — нулю. Невпевненість експерта в класифікації спадає (зростає) лінійно з віддаленням від вузла (з наближенням до вузла, відповідно); при цьому сума функцій належності в усіх точках носія дорівнює одиниці.

Тепер розглянемо порядок побудови схеми ваг Фішберна для окремих факторів. Системі зменшення переваги N альтернатив найкращим чином відповідає система вагів, що зменшуються за правилом арифметичної прогресії:

$$p_i = \frac{2(N-i+1)}{(N+1)N}, i = 1..N,$$
(11)

а системі рівнозначних одна одній N альтернатив – набір рівних вагів:

$$p_i = N^{-1}, i = 1..N.$$
 (12)

3 (11) видно, що ваги Фішберна — це раціональні дроби, в знаменнику яких стоїть сума арифметичної прогресії N членів перших членів натурального ряду з кроком 1, а в чисельнику — елементи натурального ряду від N до 1, що зменшуються на 1 (наприклад, 3/6, 2/6, 1/6, в сумі одиниця). Тобто перевага за

Фішберном виражається в убуванні на одиницю чисельника раціонального дробу вагового коефіцієнта більш слабкої альтернативи.

Щоб визначити набір вагів Фішберна для змішаної системи переваг, коли, разом з перевагами факторів, до системи входять відношення рівнозначності факторів, необхідно визначати чисельнки r_i раціональних дробів за рекурсивною схемою:

$$r_{i-1} = \begin{cases} r_i, & F_{i-1} \approx F_i \\ r_i + 1, & F_{i-1} > F_i \end{cases}, r_N = 1, i = N..2.$$
 (13)

Тоді сума отриманих чисельників ϵ спільним знаменником дробів Фішберна:

$$K = \sum_{i=1}^{N} r_i , (14)$$

i

$$p_i = \frac{r_i}{K} \,. \tag{15}$$

Можна легко переконатися, що від співвідношень (13) - (15) можна легко перейти до частинних випадків (11) і (12). Дійсно, якщо в систему входять тільки відношення переваги, то виконуються співвідношення

$$r_N = 1$$
, $r_{i-1} = r_i + 1$, $K = 1 + 2 + ... + N = N(N+1)/2$, (16)

що одночасно відповідає (11) і (15). В іншому випадку, якщо в систему входять лише відношення рівнозначності, то

$$r_N = 1, \ r_{i-1} = r_i, \ K = 1 + 1 + ... + 1 = N,$$
 (17)

що одночасно відповідає (12) і (15).

Таким чином, запропонована система вагів Фішберна для змішаних систем переваг є несуперечливою і узагальнює часні випадки відомих систем (11) і (12). Для ілюстрації в таблиці 1 зведені дроби Фішберна для всіх змішаних систем відношень переваги при N=2..4.

Таблиця 1. Система ваг Фішберна (N = 2..4)

N	Ф	n	n	n	n
	Ψ	p_1	p_2	p_3	p ₄
2	$F_1 \approx F_2$	1/2	1/2	_	_
	$F_1 ightharpoonup F_2$	2/3	1/3	_	_
3	$F_1 \approx F_2 \approx F_3$	1/3	1/3	1/3	_
	$F_1 \ F_2 \approx F_3$	2/4	1/4	1/4	_
	$F_1 \approx F_2 \ F_3$	2/5	2/5	1/5	_
	$F_1 \ F_2 \ F_3$	3/6	2/6	1/6	_
4	$F_1 \approx F_2 \approx F_3 \approx F_4$	1/4	1/4	1/4	1/4
	$F_1 \ F_2 \approx F_3 \approx F_4$	2/5	1/5	1/5	1/5
	$F_1 \approx F_2 \ F_3 \approx F_4$	2/6	2/6	1/6	1/6
	$F_1 \approx F_2 \approx F_3 \ F_4$	2/7	2/7	2/7	1/7
	$F_1 \ F_2 \ F_3 \approx F_4$	3/7	2/7	1/7	1/7
	$F_1 \ F_2 \approx F_3 \ F_4$	3/8	2/8	2/8	1/8
	$F_1 \approx F_2 \mid F_3 \mid F_4$	3/9	3/9	2/9	1/9
	$F_1 \ F_2 \ F_3 \ F_4$	4/10	3/10	2/10	1/10

Всього варіантів систем переваг 2^{N-1} для кожного числа N зіставлених альтернатив.

Нарешті, коли по кожному показнику $(F_{*.1}...F_{*.N})$ на вибраному підрівні (*) ієрархії G виду (4) відомі лінгвістичні оцінки $L = (L_{*.1}...L_{*.N})$, а також визначена система вагів Фішберна $P = (p_{*.1}...p_{*.N})$ на основі системи переваг Ф виду (3), тоді показник підрівня F_* характеризується своєю лінгвістичної оцінкою, визначеною функцією належності на 01-носії x:

$$\mu_*(x) = \sum_{i=1}^N \mu_{*,i}(x) \cdot p_i , \qquad (18)$$

де

$$\mu_{*,i}(x) = \begin{cases} (6), \ L_{*,i} = "дуже низький" \\ (7), \ L_{*,i} = "низкий" \\ (8), \ L_{*,i} = "средній" \\ (9), \ L_{*,i} = "високий" \\ (10), \ L_{*,i} = "дуже високий" \end{cases}$$
 (19)

Якщо позначити трапецієвидне число (19) як (a_1 , a_2 , a_3 , a_4), де a_i відповідають абсцисам вершин трапеції, то виконується рівність:

$$\sum_{i=1}^{N} p_{i} \cdot (a_{i1}, a_{i2}, a_{i3}, a_{i4}) = (\sum_{i=1}^{N} p_{i} \cdot a_{i1}, \sum_{i=1}^{N} p_{i} \cdot a_{i2}, \sum_{i=1}^{N} p_{i} \cdot a_{i3}, \sum_{i=1}^{N} p_{i} \cdot a_{i4}). \quad (20)$$

Отриману функцію виду (18) необхідно лінгвістично розпізнати, щоб виробити судження про якісний рівень показника F_* . Для цього необхідно співвіднести отриману функцію $\mu_*(x)$ і функції $\mu_i(x)$ виду (6)–(10). Якщо

$$(\forall x \in [0,1]) \text{ sup min } (\mu_*(x), \mu_i(x)) = 0,$$
 (21)

то рівень показника F_* однозначно не розпізнається як рівень, якому відповідає i—та «еталонна» функція належності. Стовідсоткове розпізнавання настає, якщо виконується

$$(\forall x \in [0,1]) \min (\mu_*(x), \mu_i(x)) = \mu_i(x). \tag{22}$$

У всіх проміжних випадках необхідно задатися мірою розпізнавання рівня. Такою мірою може бути різновид норми Хеммінга ν . Нехай дано два трапецієвидних числа (a_1 , a_2 , a_3 , a_4) і (b_1 , b_2 , b_3 , b_4) на 01–носії. Тоді ступінь подібності ν двох таких чисел може бути визначена так:

$$0 \le v = 1 - \max\{|a_1 - b_1|, |a_2 - b_2|, |a_3 - b_3|, |a_4 - b_4|\} \le 1.$$
 (23)

Отже, було проведено агрегування показників низового рівня ієрархії G і розпізнавання агрегованого фактора за шкалою L виду (2). Пройшовши послідовно знизу догори за всіма рівнями ієрархії G і застосовуючи співвідношення (18)–(23), в результаті отримуємо функцію належності фактора F_0 і лінгвістичну інтерпретацію рівня цього фактора, яка супроводжується ступенем подібності виду (23).

Сам же ризик банкрутства і його лінгвістична оцінка безпосередньо випливає з попереднього викладу. Якщо зіставити лінгвістичні змінні

«Рівень фактора F_0 » і «Ступінь ризику банкрутства підприємства», то можна встановити взаємнооднозначну відповідність, подану в табл. 2:

Таблиця 2.

Відповідність лінгвістичних змінних

№ терм-множини	Рівень фактора F ₀	Ступінь ризику банкрутства
		підприємства
1	ДН	Позаграничний (дуже високий)
2	Н	Небезпечний (високий)
3	С	Граничний (середній)
4	В	Прийнятний (низький)
5	ДВ	Незначний (дуже низький)

При цьому лінгвістична змінна «Ступінь ризику банкрутства підприємства» також може бути описана стандартним п'ятирівневим 01–класифікатором виду, поданому на рис. 3, як і лінгвістична змінна «Рівень фактора».

3. Приклад розв'язування задачі оцінювання ризику банкрутства

Постановка задачі.

Нехай підприємство оцінюється на ризик банкрутства за двома блоками факторів: F_1 «Фінанси» та F_2 «Управління» (табл. 3). При цьому існує така система відношень переваг факторів:

$$F_{1.1} \approx F_{2};$$

$$F_{1.1} \approx F_{1.2} \begin{tabular}{l} F_{1.3} \begin{tabular}{l} F_{1.4} \begin{tabular}{l} F_{1.5} \begin{tabular}{l} F_{1.5} \begin{tabular}{l} F_{1.6}; \\ F_{2.1} \begin{tabular}{l} F_{2.2} \begin{tabular}{l} F_{2.3} \begin{tabular}{l} F_{2.4} \begin{tabular}{l} F_{2.4} \begin{tabular}{l} F_{2.3} \begin{tabular}{l} F_{2.4} \begin{tabular}{l} F_{2.4} \begin{tabular}{l} F_{2.5} \begin{tabular}{l} F_{2.5$$

Визначити ступінь ризику банкрутства підприємства.

Таблиця 3.

Фактори та їх рівні

Шифр фактора	Найменування фактора	Рівень фактора		
$\mathbf{F_0}$	Стан підприємства	*		
$\mathbf{F_1}$	Рівень фінансів підприємства	*		
F _{1.1}	Рівень миттєвої ліквідності	Дуже низький		
$F_{1.2}$	Рівень забезпеченості оборотного	Середній		
	капіталу власними коштами			
$F_{1.3}$	Рівень проміжної ліквідності	Низький		
F _{1.4}	Рівень фінансової автономії	Високий		
F _{1.5}	Рівень рентабельності	Середній		
F _{1.6}	Рівень оборотності активів	Середній		
$\mathbf{F_2}$	Рівень управління підприємством	*		
F _{2.1}	Рівень топ-менеджменту	Середній		
F _{2.2}	Рівень фінансового менеджменту	Високий		
F _{2.3}	Рівень підрозділів маркетингу і реклами	Низький		
F _{2.4}	Рівень розвитку дистриб'юторської	Високий		
	мережі та філій			

^{* –} потрібно визначити

Розв'язування.

1. Переводимо словесні оцінки рівнів факторів у трапецієвидні числа:

F _{1.1}	(0 0 0,15 0,25)
F _{1.2}	(0,35 0,45 0,55 0,65)
F _{1.3}	(0,15 0,25 0,35 0,45)
F _{1.4}	(0,55 0,65 0,75 0,85)
F _{1.5}	(0,35 0,45 0,55 0,65)
F _{1.6}	(0,35 0,45 0,55 0,65)
F _{2.1}	(0,35 0,45 0,55 0,65)
F _{2.2}	(0,55 0,65 0,75 0,85)
F _{2.3}	(0,15 0,25 0,35 0,45)
F _{2.4}	(0,55 0,65 0,45 0,85)

2. Визначаємо ваги Фішберна за формулами (13)-(15):

Ф		p_2	p ₃	p ₄	p ₅	p_6
$F_{1.1} \approx F_{1.2} \ F_{1.3} \ F_{1.4} \approx F_{1.5} \approx F_{1.6}$	3/11	3/11	2/11	1/11	1/11	1/11
$F_{2.1} \ F_{2.2} \ F_{2.3} \approx F_{2.4}$	3/7	2/7	1/7	1/7	-	-

- 3. За формулою (18) знаходимо значення рівнів для факторів F_1 та F_2 .
 - 3.1. Знаходимо трапецієвидні числа, що відповідають рівням факторів F_1 та F_2 :

$$\begin{split} \mu_{F_1} = &(0\ 0\ 0,15\ 0,25)*3/11 + (0,35\ 0,45\ 0,55\ 0,65)*3/11 + \\ &+ (0,15\ 0,25\ 0,35\ 0,45)*2/11 + (0,55\ 0,65\ 0,45\ 0,85)*1/11 + \\ &+ (0,35\ 0,45\ 0,55\ 0,65)*1/11 + (0,35\ 0,45\ 0,55\ 0,65)*1/11 = \\ &= (0,24\ 0,31\ 0,42\ 0,52); \\ \mu_{F_2} = & (0,35\ 0,45\ 0,55\ 0,65)*3/7 + (0,55\ 0,65\ 0,75\ 0,85)*2/7 + \\ &+ (0,15\ 0,25\ 0,35\ 0,45)*1/7 + (0,55\ 0,65\ 0,45\ 0,85)*1/7 \\ &= (0,41\ 0,51\ 0,61\ 0,71). \end{split}$$

3.2. Переводимо одержані трапецієвидні числа (0,24 0,31 0,42 0,52) і (0,41 0,51 0,61 0,71) в словесні оцінки.

Для цього спочатку потрібно оцінити відстань між кожним з цих чисел і числами, що відповідають числам стандартного п'ятирівневого 01– класифікатора. При цьому можна використовувати одну з відомих метрик (норм). Наприклад, якщо є два трапецієвидних числа $a=(a_1, a_2, a_3, a_4)$ і $b=(b_1, b_2, b_3, b_4)$, тоді

т-норма:
$$|a-b| = \max_{i=\overline{1},4} |a_i-b_i|$$
;

$$l$$
-норма: $|a-b| = \sum_{i=1}^{4} |a_i - b_i|$;

$$e$$
-норма (евклідова норма): $|a-b| = \sqrt{\sum_{i=1}^4 (a_i-b_i)^2}$.

Для спрощення обчислень при визначенні відстані між трапецієвидними числами візьмемо *l*-норму.

```
Тоді для фактору F_1 маємо:  |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0\ 0\ 0,15\ 0,25)| = \\ = |0,24-0|+|0,30-0|+|0,42-0,15|+|0,52-0,25|=0,24+0,30+0,27+0,27=1,08; \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,15\ 0,25\ 0,35\ 0,45)| = \\ = |0,24-0,15|+|0,30-0,25|+|0,42-0,35|+|0,52-0,45)| = 0,09+0,05+0,07+0,07=\\ = 0,28; \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,35\ 0,45\ 0,55\ 0,65)| = \\ = |0,24-0,35|+|0,30-0,45|+|0,42-0,55|+|0,52-0,65|=0,11+0,15+0,13+0,13=\\ = 0,52; \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,55\ 0,65\ 0,75\ 0,85)| = \\ = |0,24-0,55|+|0,30-0,65|+|0,42-0,75|+|0,52-0,85)| = 0,31+0,35+0,33+0,33=\\ = 1,32; \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)| = \\ |(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)-(0,75\ 0,85\ 0,85)-(0,85\ 0,85)-(0,85\ 0,85)-(0,85)-(0,85)-(0,85)-(0,85)-(0,85)-(0,85)-(0,85)-
```

Тоді, оскільки

$$min(1.08; 0.28; 0.52; 1.32; 2.12)=0.28,$$

=|0,24-0,75|+|0,30-0,85|+|0,42-1|+|0,52-1|=0,51+0,55+0,58+0,48=2,12.

найближчим до трапецієвидного числа $(0,24\ 0,30\ 0,42\ 0,52)$ є число $(0,15\ 0,25\ 0,35\ 0,45)$, а це означає, що значення функції нажності μ_{F_1} ближче до рівня **«Низький»**.

Аналогічно, для фактору F2 маємо:

Тоді, оскільки

найближчим до трапецієвидного числа (0,41 0,51 0,61 0,71) ϵ число (0,35 0,45 0,55 0,65), а це означа ϵ , що значення функції нажності μ_{F_2} ближче до рівня **«Середній»**.

4. Визначаємо ступінь подібності одержаних пар трапецієвидних чисел за формулою (23):

```
v_1=1- max(|0,24-0,15|, |0,31-0,25|, |0,42-0,35|, |0,52-0,45|)=1-0,09=0,91; v_2=1- max(|0,41-0,35|, |0,51-0,45|, |0,61-0,55|, |0,71-0,65|)=1-0,06=0,94.
```

5. Повторюємо кроки 2-4 для знаходження значення рівня фактора F₀. 5.1. Визначаємо ваги Фішберна за формулами (13)-(15):

Ф	p_1	p_2
$F_1 \approx F_1$	1/2	1/2

5.2. За формулою (18) знаходимо трапецієвидне число, що відповідає рівню фактора F_0 .

$$\mu_{F_0} = (0.24\ 0.31\ 0.42\ 0.52)*1/2+(0.41\ 0.51\ 0.61\ 0.71)*1/2=$$

=(0.33\ 0.41\ 0.52\ 0.62).

5.3. Переводимо одержане трапецієвидне число (0,33 0,41 0,52 0,62) в словесну оцінку.

 $|(0.33\ 0.41\ 0.52\ 0.62)-(0\ 0\ 0.15\ 0.25)|=1.48;$

 $|(0.33\ 0.41\ 0.52\ 0.62)-(0.15\ 0.25\ 0.35\ 0.45)|=0.68;$

 $|(0.33\ 0.41\ 0.52\ 0.62)-(0.35\ 0.45\ 0.55\ 0.65)|=0.12;$

 $|(0.33\ 0.41\ 0.52\ 0.62) - (0.55\ 0.65\ 0.75\ 0.85)| = 0.92;$

 $|(0,33\ 0,41\ 0,52\ 0,62)-(0,75\ 0,85\ 1\ 1)|)=1,72.$

Тоді, оскільки

$$min(1,48; 0,68; 0,12; 0,92; 1,72)=0,12,$$

найближчим до трапецієвидного числа (0,33 0,41 0,52 0,62) є число (0,35 0,45 0,55 0,65), а це означає, що значення функції нажності μ_{F_0} ближче до рівня «Середній».

5.4. Визначаємо ступінь подібності одержаної пари трапецієвидних чисел за формулою (23):

$$v_0=1-\max(|0,33-0,35|, |0,41-0,45|, |0,52-0,55|, |0,62-0,65|)=1-0,04=0,96.$$

Результати розрахунків наведено в таблиці 4 (у дужках поряд з рівнем фактора стоїть ступінь подібності з еталонною функцією розподілу).

Таблиця 4.

Результати розрахунків

Шифр фактора	Найменування фактора	Рівень фактора	Відповідні вершини класифікації рівня (трапецієвидні числа)			
$\mathbf{F_0}$	Стан підприємства	середній (0.96)	0.32	0.41	0.51	0.61
F_1	Рівень фінансів підприємства	низький (0.91)	0.24	0.31	0.42	0.52
F_2	Рівень управління підприємством	середній (0.94)	0.41	0.51	0.61	0.71

Висновок.

Незважаючи на середній рівень стану підприємства і середній рівень управління підприємством, рівень фінансового стану підприємства оцінюється як низький. Тому поява в результатах низької оцінки повинна спонукати менеджмент підприємства до певних висновків.

Відповідно, ступінь ризику банкрутства підприємства оцінюється як граничний (середній) (див. табл. 2).